

Venlige lærere styrer retningen

Der er ikke et modsætningsforhold mellem at være styrende og have god kontakt til eleverne, forklarer forsker **Dorte Ågård**, der i et forskningsprojekt med 24 hf-lærere har arbejdet teoretisk og lavpraktisk med klasseledelse.

Af **Signe Tonsberg**

I foråret 2010 sad forsker Dorte Ågård mange timer i klasselokaler på forskellige gymnasier og blev mere og mere overrasket. Efter mange år som praktiserende gymnasielærer havde hun tilbragt to år på universitetet. Nu var hun tilbage og skulle kigge på undervisningen gennem forskerbriller.

”Jeg oplevede simpelthen, at på de to år, der var gået, og hvor de bærbare computere var kommet ind i klasseværelserne, var der blevet slukket for kontakten mellem lærer og elev. Jeg observerede elever, der sad med næsen i deres computer og var på Facebook konstant. Og jeg oplevede frustrerede lærere, der stod ved tavlen og snakkede for døve øren, irettesatte eleverne og ikke vidste, hvad de skulle stille op,” fortæller Dorte Ågård.

Som tidligere gymnasielærer var hun chokeret. Som forsker var det et lykketræf at komme ud i virkeligheden og blive overrasket, forklarer hun. For chokket blev begyndelsen på et intenst arbejde med klasseledelse på ungdomsuddannelserne.

Det er MIG, der bestemmer

Gennem forskningsprojektet 'Klasseledelse for hf-lærere' har Dorte Ågård det seneste års tid haft et forløb med 24 hf-lærere fra to gymnasier, der netop er afsluttet. Hendes arbejde tager udgangspunkt i den anerkendte hollandske forsker Theo Wubbels' forskning i klasseledelse, der fokuserer på to grundlæggende dimensioner: Styring og kontakt. Forskningen viser kort sagt, at en høj grad af styring og en god kontakt skaber motivation og stort læringsudbytte hos eleverne. Når det handler om styring, kan man som lærer spænde fra retningsgivende og striks til usikker og føjelig. I forhold til kontakt kan man >

ILLUSTRATION: RASMUS JUUL

TIL KLASSELEDEREN INSPIRATION

I PROJEKTET "KLASSELEDEREN FOR HF-LÆRERE" HAR 24 LÆRERE ARBEJDET EFTER DETTE INSPIRATIONSKATALOG FOR AT ØGE STYRING OG RAMMEÆTNING I KLASSEVÆRSELSE. KATALOGET ER UDARBEJDET AF LEKTOR DORTE ÅGÅRD.

SÆT TYDELIGE RAMMER FOR KLASSENS FÆLLESSKAB

- Skolen skal have forståelige og kendte studie- og ordensregler
- Skab en klar rolle- og ansvarsfordeling mellem lærer og elever
 - Opstil normer og spilleregler for, hvordan man arbejder og opfører sig på skolen og i klassen
 - Lav venlig, men bestemt og konsekvent opfølgning på overtrædelser

LAV PLAN OG STRUKTUR FOR DEN ENKELTE LEKTION

- Hvad er dagens lektionsplan?
- Hvad er elevernes rolle og arbejdsformerne i dag?
- Hvordan kan man bagefter se, at vi har lært det, vi skal?
 - Tydelig markering af begyndelse, overgange, sekvenser og slutning af lektion

GIV FEEDBACK

- Formativ evaluering – hyppigt og konkret: Hvor er jeg på vej hen? Hvordan klarer jeg mig? Hvor skal jeg hen herfra?

SØRG FOR EN GOD START PÅ TIMEN OG SÆT DEN FAGLIGE DAGSORDEN FRA STARTEN

- Hils med øjenkontakt og småsnak, varm rummet op, relationelt
- Tjek at borde og stole står hensigtsmæssigt
 - Alle computere er lukkede
- Starter: Lille faglig opvarmings- eller repetitionsøvelse for at komme i gang med det samme eller andet ritual

FASTHOLD ELEVERNES OPMÆRKSOMHED OG FOREBYG URO

- Få øjenkontakt med alle i rummet med mellemrum, og hav god øjenkontakt med den elev, du taler med
- Forhold dig til, hvor urolige eller ukoncentrerede elever sidder, og flyt dem
- Variér undervisningen, og opdel lektionen i sekvenser med forskellige arbejdsformer og fagligt fokus. Variér også fra gang til gang
 - Aktiver eleverne ved at skrive/tale/samarbejde/løse opgaver
 - Minimer støj og forstyrrelser fra glasvægge, vinduer og åbne døre
 - Indlæg fysisk bevægelse, icebreakers og hjernerpauser

GIV KLARE INSTRUKTIONER FOR ENKELTE OPGAVER ELLER PROJEKTER

- Klar instruktion til opgaver i timen – kombiner tale og skriftlig instruktion
 - Skriftlige besvarelser: Vis, hvordan en god besvarelse ser ud
- Større selvstændige projekter: Køreplan, milepæle, tidsstyring, planlægning

SKAB OVERBLIK OVER FAGLIGE FORLØB

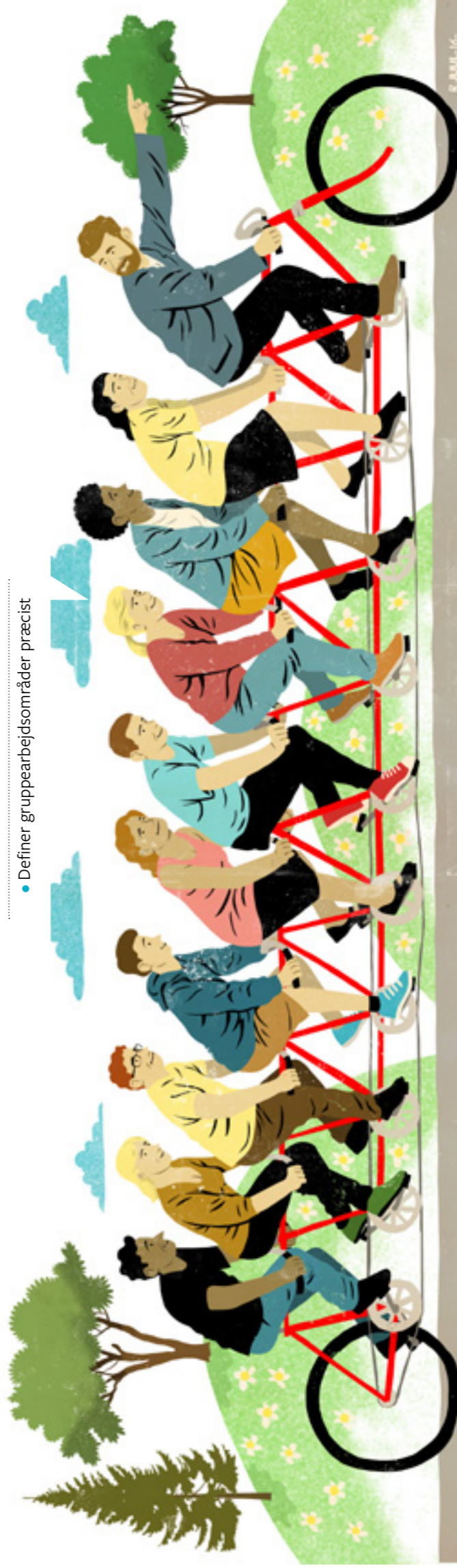
- Hvad handler det nye faglige forløb om, hvad er overskriften og nøglebegreberne?
- Hvordan hænger det sammen med det, vi har lavet hidtil?
- Hvilke faglige mål og kompetencer skal vi nå, hvad skal vi kunne til sidst, hvad er succeskriteriet, og hvordan kan man se, at vi har nået målet?

PROFESSIONALISÉR OG FAGLIGGØR KLASSERUMMET

- Sørg for, at lokalet signalerer professionelt arbejdsområde og ikke hygge og afslapning.
- Hold lokalet frit for tasker, overtøj, pizzabakker og rod
- Høns mad og drikke til andre steder på skolen
- Hæng faglige signaler på væggene i form af plancher, oversigter, tidslinjer, billeder, modeller, forstørrede skriftlige opgaver etc., så det bliver nemt at "se" fagligheden
- Indret lokalet, så læreren kan komme rundt til alle
 - Definer gruppearbejdsområder præcist

STYR ELEVERNES COMPUTERBRUG

- Computeren er et læringsredskab i skolen. Derfor beslutter læreren, hvornår den skal bruges
- Mobiler ligger på gulvet eller på katederet
- Læreren har i sin planlægning taget stilling til, hvornår i løbet af timen computere skal bruges og være åbne, og hvornår de skal lukkes
- Brug alternativer til at tage noter efter en computerfri sekvens fx: Åbn computeren, og skriv resume af de sidste 20 minutters diskussion, skriv tre spørgsmål til din sidemand eller lignende
- Lærer og elever evaluerer løbende elevernes evne til at styre computerbrug. Efterhånden får eleverne mere ansvar for at administrere computerbrugen selv

I alt 24 lærere har været med i forskningsforløbet hos **Dorte Ågård** om klasseledelse på hf. Gymnasieforskning har talt med to af dem om klasseledelsens udfordringer og om hvilke redskaber, de har taget med sig fra forløbet.

God klasseledelse er at skrue på en masse bitte-små knapper

BODIL-MARIE GADE, 41 år, gymnasielærer siden 2005. På Horsens Statsskole siden 2010, hvor hun underviser i dansk og fransk.

Om hvorfor forløbet har været godt

”Forløbet om klasseledelse har gjort mig til en mere tydelig og konsekvent lærer. Det har været meget effektivt at beskæftige sig med klasseledelse både teoretisk og praktisk og har været med til at fastholde gode vaner. Når man arbejder med klasseledelse i et helt år og konstant bliver mindet om det, så kommer det i højere grad til at ligge på rygraden. Det er guld værd, når tiltag bliver vaner i stedet for gode ideer, man ved man burde udføre i praksis.”

KLASSELEDELSE

”Det er svært for mange lærere at anerkende, at ’det er MIG, der bestemmer.’ At man som lærer har ret til at bestemme, hvor borde og stole i klassen skal stå, og hvornår computere skal være åbne og lukkede.”

Dorte Ågård

spænde fra hjælpsom og forstående til en utilfreds lærer, der skælder ud.

”Mange lærere bliver lettede og ændrer deres mindset, når de dykker ned i forskningen, fordi den viser, at man sagtens kan have en rigtig god kontakt til eleverne, selv om man er styrende. Det har også været en befrielse og en aha-oplevelse for mange i forløbet her,” forklarer Dorte Ågård.

I Gymnasieforskning nr. 4 fra maj 2015 kan du læse et længere interview med den hollandske forsker Theo Wubbels.

Mød Lektor Blommes flinke bror

Styring er et af de helt centrale elementer i klasseledelse. I Danmark har vi ikke haft tradition for at tænke styring som noget positivt. En af de mest udbredte misforståelser er at forveksle den *autoritative* lærer med den *autoritære*. *Den autoritative lærer* er venlig og skaber klare og strukturerede rammer og positiv kontakt til eleverne, der også får ansvar og frihed. *Den autoritære lærer* skaber også klare rammer og struktur, men er i modsætning til sin autoritative kollega uvenlig, bliver nemt vred og skaber en ubehagelig stemning uden plads til elevinitiativer. Eleverne gør, hvad der bliver sagt af frygt for irettesættelser.

Frygten for at ende som en autoritær lektor Blomme, der fratager eleverne deres selvstændighed, gør, at en del lærere har svært ved at tage autoriteten på sig som klasseleder. Dét er en skam, for der er mange nuancer i at være styrende, og styringen er central for at bedrive god klasseledelse, påpeger Dorte Ågård.

”Det er svært for mange lærere at anerkende, at ’det er MIG, der bestemmer.’ At man som lærer har ret til at bestemme, hvor borde og stole i klassen skal stå, og hvornår computere skal være åbne og lukkede,” siger Dorte Ågård.

Men hvorfor er det svært for nogle selv garvede lærere at tage autoriteten på sig i klasserummet?

Primært af to grunde, forklarer forskeren. For det første frygter nogen at være autoritær, og for det andet er det svært for en del lærere at se, hvad de helt konkret kan gøre anderledes i undervisningen og klasseledelsen. Derfor har Dorte Ågård i

KLASSELEDELSE

udviklingsprojektet arbejdet med et praksisnært inspirationskatalog med konkrete handlinger.

De konkrete ideer kan være simple ritualer for, hvordan man begynder timen, og hvordan læreren kommer ind i klasselokalet.

”Lærerne har set mulighederne i at skrue på de her små praktiske detaljer. Mange har fået en lynhurtig respons og ofte en aha-oplevelse a la ’Hold da op! Det virkede!’”

Computerbomben og dialog i hestesko

Forløbet adskiller sig fra en del andre projekter ved at være meget konkret og i høj grad handle om at afprøve handlinger, forklarer Dorte Ågård, der sammen med de 24 gymnasielærere har omsat den hollandske forskning til praksisnære handlinger.

”På baggrund af tidligere forskningsprojekter er jeg kommet med praktisk inspiration, og det har lærerne sorteret, tilpasset og skåret til. Mange af tingene er utroligt lavpraktiske og nede i detaljen, men de har en stor effekt,” konstaterer Dorte Ågård.

Det gælder f.eks. den simple regel om, at alle computerskærme er klappet ned, når timen begynder, så der er koncentration om den fælles faglige dagsorden fra begyndelsen.

Samtlige lærere i forløbet har med succes arbejdet med brugen af computere. For computere har de senere år ført til frustrationer.

”Computere har grundlæggende ændret situationen i klasserummet. Der er blevet mere usikkerhed og utilfredshed blandt lærerne og lærerne rutsjer hurtigere ned af styringsaksen, fordi de ikke synes, de kan blande sig. Men det fører i stedet til, at de >

Om store forandringer i små justeringer

”Vi har fået redskaber til at skabe bittesmå ændringer, vi kunne gå hjem og implementere i næste undervisningstime. F.eks. at gøre det tydeligt fra begyndelsen af timen, hvad der skal ske, markere overgange mellem forskellige sekvenser og sætte tydelige rammer for eleverne, som for eksempel at give dem ti minutter til at svare på et spørgsmål.”

Om yndlingsredskabet

”At styre elevernes brug af computere er mit yndlingsredskab. Det betyder enormt meget for undervisningen, at computeren bliver gjort til et arbejdsredskab og ikke alt muligt andet. Det har været virkelig godt for mig at tage styring med, at der er sekvenser i undervisningen, hvor skærmene er lukkede, og andre hvor de er åbne. Det gør det lettere at have kontakt til eleverne og fastholde deres fokus på det, der skal foregå.”

Om at have en kasse til telefoner

”Vi har fået en kasse til at opbevare mobiltelefoner. Her indsamler vi elevernes mobiltelefoner, når timen begynder. Jeg tæller telefoner og hoveder og starter ikke timen, før de sidste telefoner er afleveret. Det er vildt rart ikke at skulle forholde sig til, om mobilene nu ligger i skødet, og det giver mærkbart færre forstyrrelser i undervisningen.”

Om udfordringen at være tydelig

”Det er tydeligt for mig, at eleverne og jeg ikke altid taler samme sprog. De har ikke samme forudsætninger, som jeg har, og som jeg nogen gange tror, de har. Jeg kan synes, at jeg har givet en tydelig instruktion, og når de så går i gang, kan jeg se, at det har jeg ikke. Det kan være, hvis jeg bruger termer og abstrakte begreber, som de ikke kender. Hvis jeg siger, at produktkravet er ’en redegørelse’, er det simpelt for mig, men for mange af eleverne er det ikke. Nu tænker jeg dagligt over at være tydelig og tale i et sprog, der giver mening for eleverne.”

Om supervision

”Det er meget lærerigt at se kolleger undervise og efterfølgende diskutere sine observationer. Man bliver også meget bevidst om de ting, man selv gør - eller skal stoppe med at gøre. Man ser f.eks. med det samme, hvor vigtigt det er at gøre klart, hvad en opgave eller en sekvens i undervisningen går ud på. Det blev meget klart for mig, hvad der sker, hvis man er lidt for sløset med at fortælle eleverne, præcis hvad de skal og hvor længe, når de bliver sendt ud for at lave gruppearbejde.”

Om at måle klasseledelse

”Eleverne rykker ikke fra 4 til 7, fordi man klasseleder helt vildt. Men min klare fornemmelse er, at de bliver dygtigere. Som underviser har jeg fået et bedre overblik, højere grad af fokus på det, jeg laver, og større overskud. Det smitter af på elevernes læring og min relation til dem. Målbart eller ej har det en stor positiv effekt.”

Ansigt og øjenkontakt tilbage

LISBETH HAULRIG,
58 år, gymnasielærer på Frederiksværk Gymnasium og HF siden 1989. Cand. mag. i dansk og kunsthistorie. Underviser i dansk og billedkunst.

Om elever der har brug for ansigt

”Vi har at gøre med en helt anden elevgruppe nu, end da jeg begyndte som lærer i 1990'erne. Eleverne har i langt højere grad brug for ansigt og mennesker omkring sig end før. Elevernes relationer er blevet langt mere ansigtsløse, fordi de lever meget af deres liv bag en skærm. Derfor er jeg som lærer langt mere opmærksom på ansigtet end før. I løbet

KLASSELEDELSE

”Eleverne bliver afledt på så mange måder blandt andet digitalt, at klasseledelse og rammesætning er fuldstændig afgørende for at kunne arbejde fagligt.”

Dorte Ågård

bliver utilfredse og skælder ud, fordi spillereglerne er uklare,” siger hun.

Den situation har lærerne i forløbet lavet fuldstændig om på ved at sætte klare rammer for brugen af computere.

En anden lavpraktisk og meget effektiv knap, som lærerne har skruet på, er at arbejde målrettet med at bruge bordopstillingen som et klasseledelsesværktøj. Flere lærere har stillet bordene i en hestesko langs klasserummets vægge. Når eleverne arbejder individuelt og med computere, sidder de med front mod væggen og arbejder. Når klassen skal diskutere, vender alle næsere ind mod midten af rummet og sidder dermed med front mod deres klassekammerater.

Mere brug for klasseledelse end nogensinde

Men hvad er så en god klasseleder? Dorte Ågård citerer professor Per Fibæks definition: ’Klasseledelse handler om at få elever til at gøre noget udover det, de spontant har lyst til.’

”Eleverne bliver afledt på så mange måder blandt andet digitalt, at klasseledelse og rammesætning er fuldstændig afgørende for at kunne arbejde fagligt,” siger hun.

Det er derfor mere centralt end nogensinde før at arbejde med klasseledelse.

”Eleverne som gruppe har forandret sig, og der er nogle karakteristika ved dem, deres livsstil og ved ungdomskulturen, der gennem de seneste ti år er blevet mere fremherskende,” forklarer hun.

For det første er mange unge online hele deres vågne tid, og det belaster deres hjerner. Undersøgelser viser også, at unge sover markant mindre end tidligere. Det går ud over deres hukommelse og evne til at koncentrere sig.

”Betingelserne for at være en god klasseleder har ændret sig. Det er blevet endnu vigtigere at vise eleverne, at man vil dem. Mange er usikre, sårbare, har en for svag voksenkontakt eller kommer fra uddannelsesfremmede hjem. For dem er en god kontakt til læreren fuldstændig nødvendig,” forklarer Dorte Ågård, der har skrevet ph.d.-afhandling om lærer-elev-relationer. Afhandlingen hedder ”Motiverende relationer. Lærer-elev-relationens betydning for gymnasieelevers motivation” og kan finde på Gymnasieforskning.dk.

Emnet er dog stadig underbelyst, mener Dorte Ågård.

KLASSELEDELSE

”Man har i mange år tænkt, at lærer-elev-relationer handler om, at læreren trøster små børn i grundskolen. Men der er en voksende erkendelse af, at det er mindst lige så vigtigt på ungdomsuddannelserne. Behovet for lærere, der er forstående og har empati, er endda voksende,” forklarer hun.

Sammen batter

Klasseledelsesforløbet er skruet sammen, så alle lærere har været sammen to og to om de samme klasser og har kunnet udvikle, finpudse og dele oplevelser og frustrationer. Lærerne har også overværet hinandens undervisning og givet feedback.

”Det har været meget betydningsfuldt, at der har været 12 lærere med fra hver skole, som har kunnet sparre og finpudse i fællesskab. For fokus på klasseledelse handler også om at ændre en kultur,” siger Dorte Ågård og peger på, at de længere forløb er altafgørende, når det handler om at udvikle.

”Det batter ikke noget at sende en lærer af sted fire timer på et kursus og tro, at han eller hun kommer tilbage og laver udvikling. Men det at få input i fællesskab og arbejde tæt sammen over en længere periode virker,” siger hun.

Og i det konkrete forløb, er det lykkedes.

KLASSELEDELSE FOR HF-LÆRERE

Klasseledelse for hf-lærere er et efteruddannelsesforløb med forsker Dorte Ågård, Aalborg Universitet.

Formål: At øge elevernes motivation og faglige udbytte ved at udvikle lærernes kompetencer som klasseledere.

Deltagere: 12 lærere fra Horsens Statsskole og 12 lærere fra Frederiksværk Gymnasium og HF.

Forløbet har bestået af kursusdage og sparringsdage på skolen samt intern sparring med kolleger. På kursus- og sparringsdagene har deltagerne fået konkrete input til at arbejde med klasseledelse. Forløbet har været meget praksisnært og fokuseret på at lære både elever og lærere nye vaner. Mellem kursusdagene har været indlagt perioder, hvor lærerne har afprøvet pædagogiske interventioner i undervisningen.

Deltagerne har været koblet sammen i grupper på to-tre lærere, der har den samme klasse. Hver lærer har minimum observeret undervisning to gange hos hver af sine kolleger i sparringsgruppen. Samtidig har tremandsgrupperne været koblet sammen på tværs af skoler for at udveksle erfaringer.

To lærere fra hver af de deltagende skoler har fået et ekstra uddannelsesforløb med tre ekstra kursusdage for at klæde dem på som ressourcepersoner, der kan facilitere pædagogisk udvikling med fokus på klasseledelse.

af et modul indlægger jeg systematisk sekvenser, hvor jeg kan have dialog ansigt til ansigt med den enkelte elev.”

Om øjenkontakt med alle

”Nu indleder jeg alle timer med at stille mig midt i klassen og kigge rundt. Ingen har skærme åbne og alle kigger op. Jeg starter ikke før, jeg har haft øjenkontakt med alle. Det er meget effektivt. Øjenkontakten understøtter elevernes behov for opmærksomhed og nærvær, ligesom min troværdighed som lærer og den, der leder klassen, tydeligere sætter sig igennem.”

Om at erobre klasseværelset

”Om morgenen kommer jeg bevidst før eleverne og tager imod dem, for at signalere, at det er mit sted, de kommer til for at blive undervist. Den ritualisering af indgangen virker. Det signalerer ro og genkendelighed, og det har vi gennem vores arbejde med klasseledelse i endnu højere grad opdaget, at vores elever har brug for.”

Om skærmfri sekvenser

”Vi har indført skærmfri sekvenser. Her er computerskærmene lukkede, og vi kigger på hinanden. Eleverne har papir og blyant fremme. Det er konkret, sanseligt - og lidt besværligt, men de får tid til at skrive noter ind på computeren bagefter. Det kan virke paradoksalt for nogle, at man i vores teknologisk samfund vender ’tilbage’ til papiret og blyanten. Det, der betyder noget for mig, er, at mine elever har glæde af det og lærer noget. Det er helt tydeligt, at når de sidder med papir og blyant, er de i stand til at fordybe sig. De får hjælp til at udelukke de dagsordener, der ellers er i deres hverdag - også i undervisningslokalet.”

Om at undgå, at teknologien bliver klassens leder

”Jeg har altid selv været voldsomt entusiastisk bruger af pc i undervisningen. I billedkunst har jeg arbejdet med tegneprogrammer, og i årevis, var det mig, der bad eleverne om at gå på internettet. Men nu er det anderledes. Eleverne har et hav af dagsordner kørende på skærmen, og

i lommen bimler mobilen med sms'er fra mor, og lægen og kammeraten ved siden af. Alle de dagsordner bliver vi som lærere nødt til at hjælpe dem med at rydde op i, så de kan blive undervist. Derfor sætter jeg fra begyndelsen af alle timer en meget tydelig dagsorden for de næste 45 minutter."

Om undersøgende metoder

"Vi har fundet ud af, at vi i langt højere grad kan bruge undersøgende metoder og små redskaber til at tage temperaturen på elevernes læring. Vi spørger eleverne ofte og på mange måder, så vi kan finde ud af, hvordan og hvor vi kan skrue på undervisningen. Det har givet gode samtaler med eleverne om, hvor vi står, og hvad vi skal gøre anderledes næste gang. Det handler ikke om at evaluere, om jeg er en god lærer eller ej. Det handler om, at eleverne bliver metarefleksive og retter blikket mod deres egen læring. Det kan være noget så simpelt som at spørge 'Hvor koncentreret har du været i denne lektion?' og så lave en skala på tavlen, hvor alle elever sætter et kryds på vej ud af klassen. Det kigger vi undervisere på og følger måske op med eleverne i timen efter."

Om at flytte rundt på bordene

"Bordopstillingen i klassen skal afspejle det, vi arbejder med. Den fysiske indretning skal understøtte det, der foregår i undervisningen. I forløbet har vi i flyttet rundt på borde og stole konstant. Vi har siddet uden borde i en hesteko, når eleverne skal i dialog. Det har været frygteligt grænseoverskridende for nogen, fordi det kommer tæt på. Det er ikke, fordi eleverne ikke bryder sig om det, de skal bare vænne sig til at agere fysisk i rummet, fordi de er vant til at sidde bag et bord og bag en skærm. På samme måde sidder eleverne nu i hesteko med ryggen mod midten, når de skriver i mine timer. Det skaber ro og koncentration for den enkelte."

KLASSELEDELSE

"Jeg kan se, at lærerne har fået en alternativ måde at tænke klasseledelse på både teoretisk og i praksis. De har virkelig taget det nye begrebsapparat i brug," siger hun.

Sådan slår klasseledelse rødder

Så hvordan sørger man for, at arbejdet, udviklingen og fokus på klasseledelse slår rødder på skolen? Det spørgsmål er der to svar på i Dorte Ågårds verden: Organisering af lærersamarbejdet og teori.

"Der skal organiseres kollegasamarbejder, hvor lærerne kobles sammen minimum to og to men allerhelst alle klassens lærere. Ledelsen skal prioritere og gøre det til et indsatsområde at arbejde med klasseledelse," forklarer Dorte Ågård, der anbefaler, at man bliver meget konkret og f.eks. formulerer en målsætning der hedder 'Alle klasseteam skal i dette skoleår arbejde med klasseledelse.' Det kan handle om, hvordan vi bliver mere retningsgivende i undervisningen.

Derudover er man nødt til at have et fælles sprog, når man taler om klasseledelse. Der skal med andre ord noget teori til. Men klasseledelse har været et overset område på ungdomsuddannelserne. Det er helt nyt, at der er kommet litteratur om klasseledelse på det niveau.

"Vi bliver nødt til at have et fælles sprog om klasseledelse. Der har i mange år været – og hersker måske stadig nogle steder – en idé om, at klasseledelse er noget personligt, som man kan eller ikke kan. Men sådan er det ikke. Det er noget, alle lærere kan udvikle og blive bedre til," forklarer Dorte Ågård. ●

DORTE ÅGÅRD

Ph.d., lektor ved Aalborg Universitet, forsker i klasseledelse, motivation og lærer-elev-relationer. Har skrevet ph.d.-afhandlingen 'Motiverende relationer' i 2014. Har senest udgivet bogen 'Motivation' 2015, forlaget Frydenlund, og 'Klasseledelse i ungdomsuddannelserne', forlaget Frydenlund 2016.

Læs mere om forskning i klasseledelse i interviewet med den hollandske forsker Theo Wubbels i Gymnasieforskning nummer 4.

Læs mere på Gymnasieforskning.dk

- Drop ansvar for egen læring, af Dorte Ågård
- Klasserumsledelse og elevinddragelse – Erfaringer fra syv udviklingsprojekter på de gymnasiale uddannelser, af Camilla Hutters, Astrid Lundby & Noemi Katznelson

KURSER FOR LÆRERE PÅ DE GYMNASIALE UDDANNELSER

Vil du gerne udnytte potentialet i sociale medier, blive bedre til klasseledelse på nye betingelser, bruge entreprenørskab i din undervisning, lær mere om feedback og meget mere?

Så tag på kursus og bliv klogere på:

- Den gode SRP-vejledning
- Digitale kompetencer
- Digitale opgave- og afleveringsformer
- Entreprenørskab i undervisningen
- Feedback og vejledning som vej til bedre elevopgaver
- Læse/skriveteknologi i gymnasiet
- Sociale medier - forstyrrelser og potentialer
- Sprogværktøjer til sprogfagene i gymnasiet

Kurserne udbydes af
Center for Undervisningsudvikling og
Digitale Medier ved Aarhus Universitet

